

Motorosok a járdán

A Maros utca, Zárda utca, Kálmány Lajos utca környékén lakók nevében írt levelet Kádár Mihályné. Megérti, hogy az építkezések miatt átmenetileg nagyobb a felfordulás a környező utcákban, hogy lezárják az utat, hogy nagy a nappali zaj. Nem is ezért fordult szerkesztőségünkhöz, hanem az útlezárás miatt a járdán száguldozó motorosok, a vad kerékpárosok miatt fogott tollat. Gyermekeiket már nem merik kiengedni a házból, a felnőttek is csak óvatosan merészkednek a kapun kívülre, félnek a balesettől. A járda a gyalogosoké, s ha az úttestet lezárják, bizonyára nem véletlenül tezik ki a tiltó táblákat. Igaza van olvasónknak, a szabálysértő motorosokra, kerékpárosokra ezúton szeretnénk felhívni a közlekedési rendőrök figyelmét. Ami pedig a Kálmány Lajos utcát illeti, a kockaköburkolat fölé hamarosan aszfaltréteget terítenek, s akkor már nem érvelhetnek a járművezetők a mosáni kifogással: a járda simább.

Üzenet Viktornak

Lapunk május 31-i számában Kinek kell Viktor? címmel egy tragikus sorsú fiatalemberről írtunk, aki társakra, szeretetre vágyik. Viktor jövőjével kapcsolatban sok olvasónktól kaptunk érdeklődő levelet. A többi között Goldfinger Sándor szegedi olvasónktól is. Levelemből közlünk egy részletet.

„Kedves Viktor! E nap során belül hallottam rólad. Teljesen együttérzek veled és megértem életed nehézségeit, ugyanis hasonló sorban életem és élek én is. Engem is a társadalom gondoskodása nevelt fel. Kétéves koromtól egészen nagykorúságomig. Amikor kézhez kaptam szakmunkás-bizonyítványomat, teljesen egyedül kezdtem el a felnőttek komoly és kissé nehézkes életét. Magányosan mentem a sors fő- és mellékútjain, kanyargós ösvényein. Pár év múlva lassan életem útjának feléhez érek. S így az öregebb jogán szeretnék hasznos tanácsot küldeni neked és a hasonló sorsúaknak.

Teljesebb lenne a kép, ha most önéletrajzommal kezdeném. Mégsem teszem, mert elég hosszú és bonyolult lenne. Inkább nagykorú életem főbb mozzanatainak rövid cselekményét vagy tanulságát mondanám. Első munkahelyemen még nem volt szocialista brigád. A kollégák, a szakik viszont jobban szerették az iltal, mint munkatársaikat. Akikkel együtt ittak, azokkal jól megvoltak, a kívülállókat majdhogynem utálták. Ilyen kívülálló voltam én is, mivel hozzád hasonlóan nem volt káros szenvedélyem.

A munkában én sem épben azt kaptam, amit sze-

Virrasztó Sándor, tarjáni olvasónk már többször szóval tette, hogy a 615. és 618-as épületek előtti úton nem férnek el a Volán és az olajipar autóbusszai az út szélén parkírozó gépkocsisortól. Korlátozni kellene itt a várakozási lehetőséget, ez volt olvasónk javaslata, melyet

továbbítottunk az I. kerületi hivatal műszaki osztályára. A gyors intézkedést bizonyára olvasónk is észrevette: az említett épületek előtt, az út mindkét oldalára tilalmi táblákat helyeztek el, néhány nappal legutóbbi bejelentése után.

Akadozik az olajszállítás

Még tart az ÁFOR kedvezményes tüzelőolaj-vásárlási akciója, ezért teszi fel a kérdést Vince Imre olvasónk: a Vadkerti téri árusítóhelyen miért nem folyamatos az ellátás? Többször előfordult itt, hogy a déli előtti nyitás után jó pár órával érkezett meg a tankkocsi, a vásárlók sokat vártak,

június 3-án például fél 11-től háromnegyed 1-ig. Az akció kezdetekor, az ÁFOR tájékoztatása szerint, meghosszabbították a kutak nyitvatartási idejét. Ha a tartályokat az árusítási időben töltik fel, a nyújtott munkaidőnek nem sok értelme van. A szervezetlenség nem segíti az akció sikerét.

Az ügyeletes nincs otthon

Rendszeresen közli lapunk a kisiparosok éjszakai ügyeletesének rendjét. Juhász Lajos azt panasolja levelében, hogy június 7-én este 9 óra körül hiába kereste fel az ügyeletes tv-szerelőt, Kónya Gábor Kiskundorozsmán, nem tartózkodott otthon. Amikor a kisiparosok esti-éjszakai ügyeletes vállaltak — még ha másodállásban is — ugyanolyan felelősséggel kellene munkájukat ellátni,

mint napközben. Érthető olvasónk bosszúsága, aki hosszútávú utat tett meg a félvállról odavetett válaszáért, amit a szerelő hozzátartozója mondott: „Nem ülhet itthon mindig.” Így aztán meg kell kérdeznünk az ügyeletes beosztás készítőitől is: ellenőrzik-e a vállalkozó mestereket? Hogy a lakossági szolgáltatások egyik jó kezdeményezésére ne lehessen ráfogni csak kirakatpolitikát.

Sárrázó helyett megtisztított kerekek

Ifj. Dobó István, Nagyszombati utcai olvasónk hívta fel figyelmünket a békelepi iskola előtti sártergőre, amit a közeli építkezéshez járó teherautók hordtak az úttestre. Többször írtunk már hasonló gondokról, úgy látszik, a legkézenfekvőbb megoldásra — a kerekek megtisztítására — nem hajlandók a gépkocsi-

vezetők. A lényegesen költségesebb megoldásra, a sárrázók építésére pedig még nem futja mindenütt. Ezért kérdezzük mi is, olvasónkkal együtt: Békelepen és más hol az egész városban nem lehetne szigorúbb rendszabályokkal kötelezni a közutakat szennyező gépjárművezetőket a kár megtérítésére. Akár pénzbüntetéssel is.

rettem volna. Így aztán hamarosan elbúcsúztam ettől a munkahelytől. Persze marapság már nem ilyenek a kollégák, azért mégsem mindegy, hogy kerülisz. Van nekisebb és nagyobb üzemek, vállalatok, ahol a munka sokkal szervezettebb a többinél, a munkások is aktívabb társadalmi életet élnek, összetartóbbak, megértőbbek. Általában itt alakulnak azok a szocialista brigádok, akik munkájukkal hírnevet szereznek vállalatuknak és nemegyszer közvetlen szeretettel gondoskodnak elhagyott öregekről, rokkantokról, vagy árvákról.

Abban az esetben sem kell kétségbe esned, ha csetleg egyetlen szocialista brigád sem jelentkezik, mivel legelőbb szabad idejüket feláldozva túlóráznak, hogy tervüket hamarabb teljesítsék. Ebben az esetben viszont rajtad a sor! Keresned kell a megfelelő munkahelyt! Hidd el, nem lesz nehéz. Városunk tele van jó hírű vállalatokkal, üzemekkel. Szorgalmas munkád alapján bármelyik kollektívába befogad, és a későbbiek során számíthatsz majd segítségükre, tanácsaikra.”

Tóth Béla: SZEGEDI REGÉLŐ

Január hó 31-én az Ultonia hajó vitt 1716 magyar kivándorlót. Az ugyanazon a napon érkezett New-Yorkba a „Kroonland” hajó, melynek 1156 utasai háromnegyedében tősgyökeres magyar népből állottak. Nyomban rá a legközelebbi napon a „Slavonia” érkezett meg Fiuméből 1639 magyar kivándorlóval.

1905. február 19. Szegedi kivándorlók. Amerikába mentek. A kenyér nagyobb úr még a házasságot sem élte meg. A honvágyal még csak élhet az ember, a végelgyöngyűlésig tartó epedéssel is, de már kenyér nélkül bajosabb az állapot. Az éhség évenként nagy sereg embert kihajt Magyarországból.

A szerencsepróbálás is elvisz nem egyet. Szegedről is mennek az új hazába s a statisztikának igazolja, hogy minden hétre akad 1—2 kivándorló a nemzeti fővárosból is.

Bezárult körök

Talán riportot kellene írni inkább, színes képeket felvillantani a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán 15 éve működő műszaki ismeretek és gyakorlatok tanszékének munkájáról. Beszámolni az általános iskolákban gyakorlati foglalkozást tartó pedagógusok képzéséről, s arról a rendszerről, amely a főiskola valamennyi hallgatóját megismerteti az oktatástechnika műszereivel, a tanításhoz egyre inkább szükséges audiovizuális eszközök kezelésével. Szólni kellene arról az öröndetes tényről, hogy a tanárképzés (kár, hogy csak a főiskolákon, s az egyetemeken még nem) lépést tart az általános műveltség technikai, műszaki-tudományos részének előtérbe kerülésével, s hogy ehhez Szegeden többnyire önérből felszerelt műhelyekben, korszerű előadótermekben, tizenegy főiskolai oktató és 5 technikus összefogásával minden lehetőség adott is. Valóban, az elismerés mondatná velünk a dicsőség szavakat, például a Magister nevű berendezés láttán, mellyel az oktatók azonnal érzékelhetik hallgatóik figyelmét, az előadott anyag megértését, meggyorsíthatják a számonkérés folyamatát.

Akár külön fejezetet is érdemelné a főbb négyzetméteres, közlekedési terepasztal, hat forgalmas szegedi csomópont kicsinyített másával, a játszva tanítás, a korszerű szemléltetés magasiskolájaként. Szóval, megérdemelné ez a lelkes kollektíva akár a hírverést is. Csakhogy... s ezt a hosszú-ra nyúlt bevezetőt éppen a „csakhogy” miatt nem lehet színesebb műfajban megírni. Mert az eredmények mögött elbúcsunk két furcsa elmentmondás, amelyről pedig nem tehet a főiskolai pedagógusgárda, de egyetlen hallgató sem. A bezárult kör nyitját ugyanis nem a körön belül kell keresnünk, de beszélnünk róla mindenképpen érdemes.

A korábban a fizika tanszéken működő csoportot azért önállóították 1960-ban, mert az általános iskolákban új tantárgy oktatását kezdték meg, heti két órában. A gyakorlati foglalkozások vezetéséhez minél több pedagógiai előképzettség, diplomás szakemberre volt szükség. A szegedi főiskolai tanszék akkori felvételi keretszáma 48 volt. A matematikával párosított műszaki ismeretek és gyakorlatok elnevezésű tanszékre a vártnál kevesebben jelentkeztek. Több oka lehetett ennek. Egyrészt: a technika és a műszaki ismeretek iránt érdeklődők java a műegyetemen, a felsőfokú technikumokban tanul tovább, de az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy az egyetlen

párosítás — a matematikával — kevésnek bizonyult. (A fizika és a rajz is kínálkozott volna a párosításra.) Egyre fogyott a jelentkezők száma ezen a szakon — talán a nem megfelelő propaganda következtében is —, ugyanakkor a humán szakokra többszörös volt a túljelentkezés. Ezért csökkentették — ma már 24-nél tartanak — a műszaki ismeretek tanszékének felvételi keretét. S ha a jelentkezők számát nézzük, a humán tárgyakhoz viszonyítva ez a keret ma is reális.

Csak hogy az élet minden területén megnőtt a technika, a műszaki képzettség szerepe, ma már a humán érdeklődésük sem lehetnek meg technikai alapismeretek nélkül. Ebből következően elengedhetetlenül szükséges, hogy anyagismereti, anyagmunkálási képzéshez jussanak a diákok, már az általános iskolában is. A kör itt zárul. Kevés a jelentkező és a végzett diplomás, ugyanakkor nőttek az igények, sok a betöltetlen, vagy nem pedagógussal betöltött állás. A főiskola vonzási körzetében az idén minden nagyobb város — Kiskunhalastól Békéscsabáig — kért, de nem kaphatott tanárt a tanszék.

Ennek a bezárult körnek a megnyitása valószínűleg csak központi intézkedéssel lehetséges. Annál is inkább szükséges ez, mert az iskolai oktatás színvonalát csak jól képzett pedagógusokra érdemes bízni. Úgy hírlík, 1978-tól megváltozik a gyakorlati foglalkozások tanterve az általános iskolákban, más lesz a tantárgy neve is. A „technika” összefoglaló cím már jelzi a szemléletváltást, amelynek megfelelően, a tanárképzés minőségi szintjé-

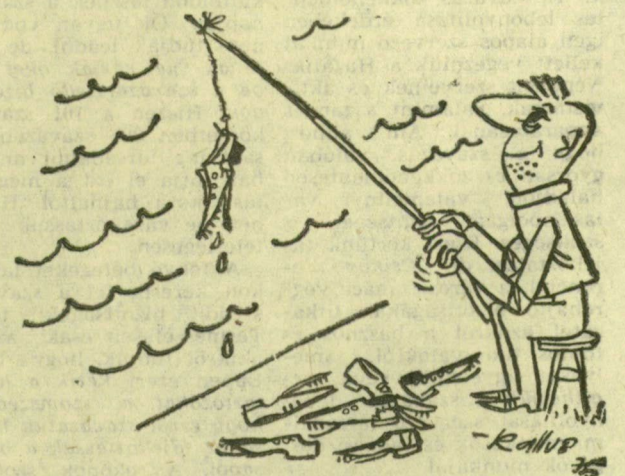
vel arányban, mielőbb meg kellene szüntetni a szaktanárihiányt.

Ide kívánczik még egy látszólag mellékes, érzésünk szerint mégis jellemző, máig megoldatlan visszasság emlétese. Az MHSZ-szel közösen, jó pár évvel ezelőtt megteremtette a tanszék annak a lehetőségét, hogy szakos hallgatók műszaki ismereteik alapján, csak a húszórás kötelező gyakorlati tanfolyam után, jogosítványt szerezzenek kedvezményes áron. A forma kedvelt volt, jól jártak a hallgatók, jól járt az MHSZ, a kezdeményezésre büszke volt a főiskola. Olyan tanárok végeztek itt, akikre vidéki városokban, községekben nyugodt lélekkel rá lehetett bízni a gépjárművezetők oktatását, a gépjárműbarát-szakkorok vezetését. Időközben azonban megemelkedtek a vizsgadíjak, nőtt a kötelező vezetés óraszám, kötelezővé tették a hallgatóknak is a teljes tanfolyam elvégzését. Bár elvben minden országos fórum elismeri, hogy a főiskolai képzés magasabb szintű, mint például az MHSZ-tanfolyamok tananyaga, ma a főiskolásoknak mégis külön kell vizsgáznuk műszaki ismeretből, ha jogosítványt akarnak szerezni.

Igazán nem csattanónak szánjuk, de egyetlen adatot mégis le kell írunk e vizsgaszás helyzet bizonyosságát: ebben a tanévben hat olyan főiskolai hallgató fog vizsgázni az MHSZ-tanfolyamon műszaki ismeretből, akik maguk is oktatnak — ugyancsak az MHSZ-nél — ilyen tanfolyamon. A magamemében ez is egy bezárult kör. S ehhez már kommentárt sem érdemes fűzni.

P. K.

Horgászat

Aki a legtöbb „csukát” fogta...

A napokban két szegedi családapa mondott búcsút a felsővárosiaknak, hogy Amerikában keressen foglalkozást, ott rakjon új fészket.

Az egyik Andreánszky János fiatal ember, valami iparos mesterséget tanult. Több ideig a leszámolóhivatalnál volt alkalmazásban. Itt egy kis megrovási kaland esett meg vele, amiért aztán valakit elébe léptettek a fizetési fokozatban.

Ez a sérelem annyira elkeserítette Andreánszkyt, hogy ott hagyta a leszámoló-hivatalt. Egy ideig állás nélkül volt. Felesége, gyermekei vannak. Járt fűhöz-fához, de nem kapott alkalmazást. Összepakolt, elbúcsúzott a családjától és kiment Amerikába. A család itthon várja, hogy mikor hoz a posta levelet Andreánszky János amerikai szerencséséről, amikor ők is kimennek utána Amerikába.

A másik kivándorló is a napokban mondott búcsút Szegednek. Nyáry Györgynek hívták. Jobb módú emberek közé tartozik, mert háza is van. Kazánkovács volt a vasútnál, de nemrégiben elbocsátották, mert nem volt rá szükség. Napokig jött-ment a munkához szokott ember, de nem tudott mibe fogni. A téltenség majd megölte.

Kapta magát, azt mondta a feleségének:

— En nem sétálok többé, anyjukom. A kezem is úgy megfínomodik a téltenségtől mint az uraké. En kimegyek Amerikába szerencsét próbálni.

Úgy is tett, amint beszélt. Az anyjuk süttött neki egy nagy tarisznya pogácsát és útnak eresztette. Az igaz, hogy Fiuméig lekísérték, az is igaz, hogy az Adriai-tengerbe belepotyogtatott egy-két keserves könnyet apjuk, mikor megindult vele a hajó, és az anyjuk a partról integetett, de hát ez már mindegy volt.

A két kivándorlóról még ekkoráig nem érkezett hír, mert hogy nem is érkezhettek. Két felsővárosi asszony várja most nehéz szívvel a postát, hogy mikor hoz hírt az uruknak amerikai szerencséséről.

Új lap jelenik meg, a SZEGEDI ÚJSÁG, 1906. február 9-én. Élt 6 hónapot.

Ő mondja:

Szaporodnak a tanyák. Új esküdtek és új házszámok a tanyákon. Midőn a mostani tanyai kapitányságokat 1886-ban életbeléptették, a tanyai házakat, kapitányságok szerint, újból számozták egy folyószámban. Húsz év alatt a tanyák igen elszaporodtak a szegedi pusztaságon és pedig az adóhivatal összeírása szerint a következő arányban:

1886-ban az alsótanyákon 3870, a felsőtanyákon 1872 ház volt. Ma az alsótanyákon 5248, a felsőkön 2349 ház áll. A szaporulat tehát az egész külterületen 1855 ház.

(Folytatjuk)